

Náučný chodník Čerenec, Tlstá hora, Malá Pec, Veľká Pec, Barónov hrob

Kraj:	Trnavský
Okres:	Piešťany
Geomorfologická jednotka:	Malé Karpaty
Geologická jednotka:	jadrové pohorie
Chránené územia:	Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, prírodná rezervácia Čerenec, prírodná pamiatka Malá Pec a prírodná pamiatka Veľká pec
Prístup:	bus Prašník, obecný úrad
Východisko:	Prašník, obecný úrad
Trasa:	Prašník, obecný úrad - Čerenec - Tlstá hora - Malá Pec - Veľká Pec - Barónov hrob
Dĺžka, prevýšenie:	7,5 km, prevýšenie 350 m
Čas prechodu:	3 h
Počet zastávok:	6
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, historické, archeologické

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2017

Aktuálny stav: Náučný chodník je v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; na stránke obce sú verejne dostupné obrázky panelov > .PDF

Kontakty: Občianske združenie Deti z Prašníka, Prašník 98, 922 11 Prašník; Turistické združenie Hora Prašník; Obecný úrad Prašník, Prašník 93, 922 11 Prašník, tel. 033 / 7780 534

Poznámky: (1) Odlišne písané názvy prírodnej pamiatky Malá Pec a prírodnej pamiatky Veľká pec tu uvádzame podľa Štátneho zoznamu chránených území; © 2020 – Slovenská agentúra životného prostredia. (2) Údaj o dĺžke a prevýšení trasy vyššie zahŕňa aj tri odbočky z trasy k objektom chodníka (Malá Pec, Veľká Pec, Barónov hrob). (3) Na trase v teréne je vyznačených viacero ďalších smerov možného pokračovania túry podľa miestneho značenia, napr. do Vrbového, späť do Prašníka či od Barónovho hrobu do Pustej Vsi alebo ďalej k poslednej zastávke náučného chodníka Šterusy, Rebroy, Sprosná, Orlie skaly (spojka – 1,5 km, prevýšenie 65 m) s podobným dizajnom panelov i značenia a potom do Šterús.

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie starších žiakov.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Prašník. Kopaničiarska obec na styku úzkej severovýchodnej časti Malých Karpát a Myjavskej pahorkatiny na sútoku Holešky a Podkylavského potoka severozápadne od Piešťan. Vznikla v roku 1958 odčlenením sa kopaničiarskych osád od Vrbového, pričom meno dostala podľa najväčšej z nich. V roku 1963 bola k Prašníku pripojená aj osada Pustá Ves, predtým súčasť obce Šterusy. Najstaršie osídlenie oblasti dokazujú nálezy z mladšieho paleolitu v jaskyni Veľká pec. Hradisko na strategickej lokalite Hrádok nad dnešným lomom v Pustej Vsi vysoko nad priechodom cez Malé Karpaty sa významne rozvinulo v dobe bronzovej. Miestnym geologickým a paleontologickým záujmavostiam venoval pozornosť aj mladý Dionýz Štúr (1827 – 1893), ktorého otec bol v rokoch 1827 – 1839 učiteľom ev. a. v. ľudovej školy vo Vrbovom. Na potoku Holeška bolo v tejto oblasti vyše 20 mlynov – posledným funkčným do roku 2006 bol Mockov mlyn, mlyn z 2. polovice 19. storočia vyše centra obce (Devátnikov) je kultúrnou pamiatkou. Pustá Ves, ale aj celý Prašník, boli počas druhej svetovej vojny významným pôsobiskom viacerých partizánskych oddielov. V rokoch 1961 – 1964 bolo pod obcou na Holeške vybudované **vodné dielo Čerenec** za účelom regulácie jej prietokov, zabezpečenia vody pre priemysel a poľnohospodárstvo a vytvorenia možností pre rekreáciu.

Prírodná rezervácia Čerenec. Chránené územie v severnej zúženej časti na severe Malých Karpát vyhlásené v roku 1984 v lokalite Čerenec vo vrcholovej časti severovýchodného výbežku Tlstej hory (asi 300 m n. m.) južne od Prašníka na ochranu vzácnych lesostepných rastlinných i živočíšnych spoločenstiev na druhohorných vápencoch s najbohatším výskytom ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*) v Malých Karpatoch.

Tlstá hora (425 m n. m.). Zalesnený vrch v severnej zúženej časti na severe Malých Karpát južne od Prašníka budovaný rôznymi druhmi triasových a jurských vápencov. V strategicky významnej polohe pri prechode cez Malé Karpaty vzniklo v staršej dobe železnej (halštatská doba) na jeho plochom

temene hradisko. V teréne sú zvyšky obranných valov, našla sa keramika a rôzne ozdobné predmety. Nálezy vojenských artefaktov tu dokazujú opevnený bratrícky tábor z 15. storočia.

Prírodná pamiatka Malá Pec. Chránené územie v severnej zúženej časti na severe Malých Karpát vyhlásené v roku 1996 v oblasti vrcholu a svahov **Malej Pece (392 m n. m.)**, ležiacej medzi Prašníkom a Šterusami, na ochranu v neogénnych pieskovcoch vytvorenej skalnej brány. Územie je súčasťou Dobrovodského, resp. Dobrovodsko-prašnickeho krasu. Skalná brána a ďalšie drobné skalné útvary v oblasti vrcholu sú pseudokrasovými fenoménmi (t. z. nevznikli len vlastným krasovatením), modelovanými eróznou-denudačnými, koróznymi, eolickými a antropogénnymi reliéfovými procesmi a zvetrávaním. Vrch pokrývajú husté umelo vysadené borovicové porasty, len juhovýchodné svahy na zarastajúcich pasienkoch majú lesostepný charakter. Pamiatka leží na území chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty (je súčasťou sústavy Natura 2000).

Prírodná pamiatka Veľká pec. Chránená lokalita v severnej zúženej časti na severe Malých Karpát vyhlásená v roku 1979 na ochranu jaskyne Veľká Pec, ležiacej v severovýchodnom svahu nehlboko pod vrcholom **Veľkej Pece (437 m n. m.)**, ležiacej medzi Prašníkom a Šterusami. Územie je súčasťou Dobrovodského, resp. Dobrovodsko-prašnickeho krasu. Mohutný pseudokrasový skalný previs, asi 8 m vysoký a 15 m hlboký, vznikol koróznymi procesmi vo vápnatých zlepencoch a brekciách a zvetrávaním, jeho povrch formovala i činnosť vetra. Je významným archeologickým a paleontologickým náleziskom – našli sa v nej pozostatky ľudského osídlenia z obdobia paleolitu, tiež kosti mamuta, jaskynného medveda, nosorožca, hyeny a soba. Jaskyňa je verejnosti voľne prístupná. Pamiatka leží na území chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty (je súčasťou sústavy Natura 2000).

Albert von Wattenwyl (1896 - 1917). Barón zo šľachtickej rodiny, pochádzajúcej zo Švajčiarska, žijúcej od 2. polovice 19. storočia v kúrii v Borovciach južne od Piešťan. V lesoch nad Pustou Vsou mala rodina letohrádok zo začiatku dvadsiateho storočia, vypálený Nemcami koncom druhej svetovej vojny. Barón zomrel mladý na tuberkulózu a je pochovaný v milovanom lese v blízkosti miesta letohrádku.

Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty. Chránené územie vyhlásené v roku 1976 v troch izolovaných areáloch na väčšine územia jadrového pohoria Malé Karpaty medzi Devínom a Novým Mestom nad Váhom na juhozápadnom Slovensku. Horské územie – väčšinou náhle sa dvíhajúce z oboch susediacich nížin – s nadmorskými výškami kulminujúcimi vrchom Záruby (768 m) nad Smolenicami budujú najmä žuly, vápence, kremence, fylity a amfibolity. Nachádza sa tu osem krasových oblastí s približne 300 jaskyňami, z ktorých je jediná sprístupnená so sprievodcom (Driny) a dve nevelké (Deravá skala a Veľká pec) sú verejnosti voľne prístupné. Podstatnú časť pokrývajú listnaté lesy s bukom, dubom či hrabom, na skeletnatých podložiach tiež jaseňom, javorom horským a lipou. Miestami sa vyskytuje nepôvodný gaštan jedlý, borovica čierna, teplo- a suchomilné travinno-bylinné porasty, skalné a sutinové spoločenstvá, vzácne i rašeliniská a slatiny. Najvyššie časti najmä na obalových a príkrovových štruktúrach ako aj krasové areály sú turisticky veľmi atraktívne a frekventované. V rámci oblasti leží takmer dvadsať rôznych veľkých území európskeho významu (najrozsiahlejšie sú: Devínske Karpaty, Homolské Karpaty, Kuchynská hornatina a Biele hory) a dva veľké areály z nej zaberá chránené vtáčie územie Malé Karpaty (obe kategórie sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Názvy informačných panelov

1. a) Sprievodca náučným chodníkom, b) Spoznajte obec Prašník
2. Čerenec
3. Tlstá hora

4. Malá Pec
5. Velká Pec
6. Barónov hrob

Informačné panely v teréne nie sú číslované.

